

આશરું કવલ.

ઉર્ફ

માશુકમે બમબઇ..

લીખને વાલે

મુન્સી મોહમદ ઐયુબ સાહેબ બુકસેલર.

કે. પેટ્રોહાઉસ પો. નં. ૪-મુંબાઈ,

છપાનેવાલે

મીઆં બદરુદ્દીન હુસેનુદ્દીન નીઝામી.

બુકસેલર એન્ડ પબ્લીશર

ત્રણ દરવાજા, અમદાવાદ.

Shri Jain Vidya Vijay Printing Press
Richey Road-AHMEDABAD.

Printed by Popatlal Amathabhai Shah.

સેકન્ડ એડીશન

૨૦૦૦

સને ૧૩૩૭ હીજરી

સને ૧૯૧૯ ઈસ્વી.

આશોકે કંવાલ.

ઉરે

માશુક્યે બમબઈ.

— ❦ —

કંવાલી નિજમી.

તલવાર ખુમે રંગલો અરમાન રેહ ન જાએ
બિસ્મિલકે સરપે કોઈ એહસાન રેહ ન જાએ
વાઅદ ક્રિયાથા અય દિલ આનેકા આજ ઉસ્ને,
આરાએશાંકા કોઈ સમાન રેહ ન જાએ
ભરભરકે જામ દેં હુમ અબ મયકદોંકો સાકી,
મેહફિલમે કોઈ પ્યાસા મેહમાન રેહ ન જાએ.
લીલ્લાહ ઇસ્મે આકર તુમ અપના ઘર બનાલો,
દિલ ખાનએ ખુદા હય વિરાન રેહ ન જાએ.
લિલ્લાહ અપને ઘરસે દુશ્મનકો તુમ નિકાલો,
ફીરદૌસકે ચમનમે શયતાન રેહ ન જાએ.
અબ કતલ કર ચુકે તો પામાલ લાશ કરદો.
અલી તુમદારે દીલમે અરમાન રેહ ન જાએ,
પોહ તેગ લેકે આએ ચલ સરકેબલ નીજમી,
ઉલ્કતકા મઅરેકા હય મયદાન રેહ ન જાએ.

કંવાલી—મુનરિ.

મેરી આંખોમે મદીના શકલે અહમદ દીલમે હય.
કયું ઉસે હુંદું મેરી લયલા ઇસી મેહમીલમે હય.
હુકમ રખીકા થા જલ્લા સુરતે માશુકમે,
વર્ના ક્યા રખખા હુવા ઉસ મુશત આખો ગિલમે હય.
કપ્રમે ક્યા પુછતેહો મુજસે અય મુનકર નકીર,
ક્યા નજર આતી નહી સુરત જો મેરે દીલમે હય.
અબકુંએ ખમદારકા, જખમી હુવાહું લે ખખર,

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[गुजराती कॉपीराइट विभाग]

अनुक्रमांक ८१५ दार्जिल

पुस्तकनं नाम २१२३ डब्ल्यू

विषय २३८ : १ ३५८

અય મસીહા જન કુછ બાકી તેરે બીસ્મીલમે હય.
 દબ કર કહેતે હંચ સખ રૂએ મહંમદ મુશ્તક,
 છસ્કો કહેતે હંચ ખુદા વોહ પરદએ હાયલમેં હય.
 સેંકડોં જખમી કીએ આર સેંકડોં કાટે ગલે,
 આંકમન બાંકી અદા અય કુછમેરે કાતિલમેં હય.
 જુખડ કરતે કરતે મુજકો દસ્તે નાજુક જખ થકા,
 યું કહોં જુઝલાકે મેરી જન કિસ મુશ્કીલ મેં હય.
 યા ઇલાહી કિસ્સે પુછું ઉસ પરી વશકા પતા.
 ઉસ્કા નાકા હય કહોં વોહ કૌનસી મહમિલમેં હય.
 આજ મકતલમેં હય મજમા જ નીસારોંકા મુનિર.
 ફેસલા અય જુન્દગીકા કળજએ કાતિલમેં હય,

દાદર નાત.

મદીનેમે નોર પીયા બાલા હયરે,
 ભરદો મોરા જમ મોહમ્મદ, સાકીએ કૌસર વાલા હયરે.
 શેર—અમમામા ખંડે ખાંધતેથે શાહે સર અફરાજ,
 જીખીલને યું ખોલાકે અય મુનિસો દમસાજ.

જીસ પરદએ વેહદતસે તુમહે આતી હય આવાજ.

પરદા તો ઉઠા દેખ છીપા ઇસ્મે હય કયા રાજ.

ખૂલીલને કી અઝકે કુદરત મુઝે કેયા હય,
 માહિયુબને ફરમાયાકે જા મેરી રજા હય
 પરદા જો ઉઠા દેખા નજર આખ ન કોઈ શય,
 દેખાતો ચેહ દેખા જો વહાંથા સો યહાં હય.
 પરદેમે ખુદા હય નહી માહિયુબે ખુદા હય,
 અમામા ઉસી તરહ ખડા ખાંધ રહાહય.

દેખો જરા તુમ શાને મોહમ્મદ સખ નખીયોંમેં બના-
 આલા હયરે મદીનેમે મોર પીયા બાલા હયરે.

નએ ફેશનકી ગઝલ.

જીસ તરફ દેખો જહાં દેખો હવા ફેશનકી હય.

આજ કલકી પોદ પર નાજુલ બલા ફેશનકી હય.

ફેશનેબલ જો નહીં ઉસ્કી શરાફત હી ગઈ,
 કયા. કરામત આજકલ મહેરે ખુદા ફેશનકી હય.
 જેમ તન જો કુછ કે ઉસ્કે હો વહે હય ઉમ્દા ફેશન.
 કફ ડગલ કાલરભી ઉમ્દા હો હવા ફેશનકી હય
 ચાહે ફાકા હો મગર પાઉમેં હો ડાસનકા ખુટ,
 સુટ એજ શાયકા કુછ ઇન્ટેહા ફેશનકી હય.
 કોચો કુરસી કે સિવા બચઠે ન કોઈ ફર્શ પર
 યાદ રખો આખર ઇસ્કે ગીવા ફેશનકી હય.
 મુફતીઆ કિનભી ફિરફતે પર લીચે ફિરતે હંચ સોજ,
 ચલ ગઈ કુછ ઇન્દીનો અચસી હવા ફેશનકી હય.
 મીર સૈયદ શેખ ખાં પંડિત વહે લિખના હય
 લફજે મીસ્ટર ચાહિયે કહેના અદા ફેશનકી હય.
 હો સુકુનતકે લીએ બંગલાભી ઉમ્દા પુર હવા,
 ડીંગરીયાં હો મએં કયા પરવા સજા ફેશનકી હય.
 ફર્શ પર બેઠે તો પતલુનોમે પડ જાતે હંચ સલ,
 પાય બંદી એકલે યુરોપમે સિવા ફેશનકી હય
 સાહેબે દૌલતયા પહેલે અબ હંચ મકડ્ડને જલીલ,
 ઇન્ટેહા કુછ ચોરસી વહે ઇન્ટેહા ફેશનકી હય.
 ચેહમરજ ફયલા હુવા હય હીન્દ બરમેં અચ વફા,
 ઇસસે ડરિયે ખૌફ કીજે ચેહ ત્રખા ફેશનકી હય.

કબાલી.

મેરા મદીનેમેં મુકામ હો જાવે,
 વહીપે ઉમ્દા દો રોજ તમામ હો જાવે.
 તેરી જનાબે મુકદ્દસમે સરવરે અલમ,
 કુખુલ મેરા દુરદો સલામ-હો જાવે.
 હમે હૈ દિલસે બરોસા તેરી શકાઅતકા,
 ભલા હે આજહી યોવમુલકયામ હો જાવે.
 જો જાન જાચે શહીદીકિ તરેહે રૌજે પર,
 તો આશકાને મહોમદમે નામ હો જાવે.

ચે આરબુ હે કે એક બાર જીનદેગાનીમે,
 દરે હુજુર પે હાજર ગુલાગ હો જાવે.
 ખુદા કે વાસ્તે અમતો નીગાહે લુતફ કરમ,
 ઇધરબી અય શહે વાલા મુકામ હો જાવે
 જખાંસે કહેતા હમે લાઈલાહા ઇલલાહ,
 કરમ કરીમ ઇલાહી તમામ હો જાવે.

કંવાલી.

દીલ હમને સનમ કો દીવા નજરાના સમજ કર.
 જાલીમને જલાયા મુજે પરવાના સમજ કર.
 મૈ તાલીબે ખોસા જો હુવા જુલદોંકા ઉનકે
 જજરસે બંધવાદીયા દિવાના સમજ કર.
 પહેલે તો મેરે સામને મુ ખોલકે બેઠ.
 ફિર કર લિપા પરદા હમે બેગાના સમજ કર.
 સાકી મે તેરે સદકે મયે વસ્લ પિલાદે,
 આયા હું ખડોત દુરસે મૈખાના સમજ કર.
 મનસુર ઇસી વાસ્તે કહેતા થા અનલકુક,
 હુલીપે ચડાયા ઉસે દીવાના સમજ કર.

કંવાલી અકબર.

હે તુર મોહમદકી ઝલક રંગે ચમનમેં
 રાખેલમેં બેલેમે ચમલીમેં સનમમેં
 ગર ચેહી રહી આગ મોહમતકી બદનમેં
 ઉડ જાઉંગા કાકુર લગાતેહી કદનમેં
 ઉસ ફખરે દે! આલમકે પચીનેકી ઝીયાસે
 ખુ મુશકે ખુતુનમેં હે ચમક લાલે ચમનમેં
 બેસક હું આજીઝ હું મદીનેમે ખુલાવો
 મર જાઉંગા ઘુટ ઘુટકે કહીં રંજે મોહનમેં
 હીજરે થહે કવસરમે મેરી જાન ગઈ હય
 એક હસરતો અરમા ફી હય તસવીર કદનમેં
 ફરયાદ હય ફરયાદ હય દાવરે મહેશર
 ઝોહરાકા ચમન લુટ લીઆ શામકે બનમે

હર સીતમ મોહમદકી રીસાલતકા હય શોહરા
 કોહસારમેં બસતીમેં બયાંબામે ચમનમેં
 અકબર હમે નામ સનાખાને નબી હું
 બુલબુલસા ચહેકતા હું શુલીસ્તાને સહનમે
 કંવાલી દિલબર.

દીલ કીસ્સે લગાઈ કોઈ દિલબર નહીં મિલતા
 માશુક કોઈ ગયર સિતમ નહીં મિલતા
 ગુમ જબસે હવા હું મય તેરી આહ તલબીમેં
 ટુંડા કીઆ મંચ આપસે અકસર નહીં મિલતા
 સુરમા નહીં મિલતા તેરી સુરતસે કીસીકી
 ગહેનેસે કિસીકે તેરા જેવર નહીં મિલતા
 અબડકી મુહબ્બતસે કિસે જુસ્તી હય મન્જુર
 મર જાઉં ગલા કાટકે ખંજર નહીં મિલતા
 કંવાલી અસર.

હુવે જુદાઈસે તેરી બેખુદ તુજે હમારા ખયાલ કયા હય
 ઈસી તમનના મેં મીટ ગએ હમ કબી ન પુછા : કે હાલ કયા હય
 મુઝે જો આજુરદા દેખા એક દીન તો ચહે તખ્તસુમસે બોલા કમસીત
 કરેગે પુરા જો હોગા મુમકીન બતાવે તેરા સવાલ કયા હય
 કહા જો મંચને કે હાય ઝાલીમ મરામેં કુરકામેં તેરે ઇસદમ
 તો બોલા મારા હય એક આલમ મુમહીં મરે તો કમાલ કયા હય
 કરાર દેખા ન બહરો બરકો ઝવાલ હય શમસ ઓર કમરકો
 યે પ્રીકર હય હરએક બશરકો ઝવાલ હય શમસ ઓર કમરકો
 ન અકલ અયસી ન હોશ અયસા ન કામ અપના મખુનવરીકા
 વોહ દસ્તે કુદરતસે લીખરહા હય અસર તુમહારી મબાલ કયા હય
 કંવાલી હાફીઝ.

આહતમેં તેરી બને જહાં સબ અયશે જમાના છોડ દીયા
 ઇસ ઇશકમેં હય પેહની કફની મલખુસે શહાના છોડ દીયા
 શેદાકુ તેરા અય રશકે કમર દીલ હજરમેં તેરા હય મુજતર
 પ્રીરતાહું હરેક સુ ખાકે બસર હરબાર જમાના છોડ દીયા
 બેદાદસે તેરી છુબ મીલા કુછ ખલીશકા હમકોબી મબ

દીલ હો ગયા જમ દુકડે દુકડે તીરોને બુકાના છોડ દીઆ
 ઉમર અપની કટી સખ ખુવારીમેં દીન બરી શખ બેદારીમે
 બસ સહકે સીતમ માશુકોંકે અખ દીલકા લગાના છોડ દીઆ
 હય જખસે તેરો ઉલકતકા મજ દુનયાસે નહી કુછ હમકો ગરબ
 હય નામ તેરા બસ વીરદે બખાં હરએક ફસાના છોડ દીઆ
 હય ઉલકતમે સાદીકકા ચેહ અસર હય બરસરે મહેજો વો દીલબર
 અખ ઉસને નજરસે હાશીઝકી સુરતકા છુપાના છોડ દીઆ

કંવાલી કમતર.

બહોત ગમગીન હય ચેહ દીલ હમારા યા રસુલદ્લાહ
 દીખાઓ શકલ શયદા હય તુમહારા યા રસુલદ્લાહ
 તુમહીં મહખુએ ખાલીક હો શશીએ રોઝે મહથર હો
 તુમહારી જાત આલીકા સહારા યા રસુલદ્લાહ
 શખે મેરાજમેં જસદમ મીલે હો હકસે તુમ ખાહમ
 તુમહે રખે ઈઝની કેહ પુકારા યા રસુલદ્લાહ
 જલક દીખાઈએ મુજકો ન અખ કુરકતમેં તરસાઓ
 જુદાઈ કીસ તરેહ હોવે ગવારા યા રસુલદ્લાહ
 પડ. હું હીંદ મેં મુજતર કરો ગર એક નજર મુઝ પર
 તો હોખવે ચહાંસે અખ કીનારા યા રસુલદ્લાહ
 દીલે બેજાર કમતરકો દરે અકદસપે બુલવાવો
 ગમેં કુરકત મેં મરતા હય બીચારા યા રસુલદ્લાહ

કંવાલી.

નીકાબે ચેહરએ અનવર ઉઠા દોગેં તો કયા હોગા
 જમાલ અપના જો દીલબરકો દીખા દોગે તો કયા હોગા
 મેરી ઉમ્મીદકી કીશતી તીરા દોગે તો કયા હોગા
 કીનારે ગમકે દરયાસે લગાદોગે તો કયા હોગા
 દીલે વીરાનાએ આશક બનાદોગે તો કયા હોગા
 ગલીમે અપની ગર શોડીસી જા દોગે તો કયા હોગા
 હરા ખાગે તમનાકો બનાદોગે તો કયા હોગા
 હમારે ગુન્યએ દીલકો ખીલા દોગે તો કયા હોગા
 તડપતા હય દીલે આશક શખે હીજ ઉનકે સદમોસે

તુમ ઈસ દરદે બુદ્દાઈ સે મીટા દોગે તો ક્યા હોગા
 પીલાદો શરખતે દિદાર સોજે ગમસે જલતાહું
 લગીકો તુમ મેરે દીલકિ બુજા દોગે તો ક્યા હોગા
 અગર શકલ અપની હાઝીઝકો દીખાનેસે હય શરમાતે
 ઝરા આવાઝ પરદેસે સુના દોગે તો ક્યા હોગા

કંવાલી ખાકર.

તુમહારે હુસ્નકી જમતક બહાર ખાકી હય
 જો ચાહો બુલમ કરો અખતીયાર ખાકી હય
 ખુદાકે વાસ્તે સુસ્ત દીખાદે ઓ જાલીમ
 બેપર હમ હય તેરા ઇન્તેઝાર ખાકી હય
 કીયા જો વસલકા ઇનકાર ખુલ ગયા હમકો
 તુમહારે દીલમે અબીતક ગુમાર ખાકી હય
 ચેહ ફસ્તે હય કે ચંદ્રો ખાગ મયકશી હો જાએ
 શરાબ શીશેમેં હય ચોર બહાર ખાકી હય
 ખુદાકે ફઝલસે ઇતના તો હો ગયા હાંસીલ
 બુતોકે દીલમે અખતક ગુમાર ખાકી હય
 તુમહારી આંખસે સાબીત હુવા હય અકબર
 શરાબે વસલકા અખતક ગુમાર ખાકી હય

ગજલ.

બુલબુલો કીસને કીયા ખાનએ વીરાના તેરા કયું હય ચીદ્વાના તેરા
 જાનલી જાય તો અય જાન ન ભુલુંગા તુજે યાદ આતા હય મુજે
 આગે નાગનકી તરેહ ગોદમે બલ ખાના તેરા કયું હય ચીદ્વાના તેરા
 તપીશે હીજસે અબ દીલ મેરા કાબુમેં નહી તન કહીં જાન કહીં
 શમઆફે બખર અબ જલ ગયા પરવાના તેરા કયું હય ચીદ્વાના તેરા
 ભર ભર આતે હય જો અબદુલ ફરીમ આંસું તેરે સચ બતા યાર મેરે
 કીસને હય છીન લીયા ચે દીલે દીવાના તેરા કયું હય ચીદ્વાના તેરા

કંવાલી મુજતર.

દીલ દાદગને હુસ્નસે પરદા ન ચાહીયે
 દીલ લેકે છુપ ગયે તુમહે અયસા ન ચાહીયે

દીલ કામકા નહીં તો ન લો જાન નજર હય
 ઈતની જરાસી બાત પર ઝગડા ન ચાહીયે
 અય દીલ સદા ઉસીકી તરફ સર ઝુકા રહે
 કાબા યહી હય ગયરકા સીઝદા ન ચાહીયે
 બહીદ તો બખશે બાએંગે ગુનેહગાર મુંહ તકે
 અય રહેમતે ખુદા તુઝે અયસા ન ચાહીયે
 મુઝતર મઝારે હઝરતે ખાજા ન છોડયે
 અજમેરકે દરયાસે જાના ન ચાહીયે

કંવાલી કમતર.

અફસરે અંબીયા શાહે હર દુસરા યા નબી મુસ્તફા યા નબી મુસ્તફા
 હય સહરા તેરા સબકોરોજોજબાયા નબી મુસ્તફા યા નબી મુસ્તફા
 તુમ હબીબે ખુદાશાહેહરદોજહાં મુજકોતોસીફ લીખનેકીતામકહાં
 જબકેકુરઆનમેંહકનેકી ખુદસનાયાનબી મુસ્તફા યા નબી મુસ્તફા
 અરશેઆજમપેહનેકખુલાયા તુમહેઅપનામતલુખા ખુદહીખનાયા તુમહે
 કીશકો હય મરતબા યેહ મીલા યા નબી મુસ્તફા યા નબી મુસ્તફા
 શબે મેરાજ જબ ગએ અરશપે કયા ફરિસ્તેને ધુમ બયક દીગર
 હુરો ગીલમાંમેહરબાએહીશોરથાયા નબી મુસ્તફા યા નબી મુસ્તફા
 બોઝ ખારી ગુનાહોંકા સરપે રખા કીસ તરેહહોગાપાર બેઠા મેરા
 કીસ્તીએઆશીઆકેતુમહોનાખુદાયાનબી મુસ્તફા યા નબી મુસ્તફા
 જબકેખુરશીદેમહેશરહોસરપરખડાનફસીનફસીપુકારેગેસખઅંબીય
 મુઝેદામનકે નીચે છુપાનાઝરાયાનબી મુસ્તફા યા નબી મુસ્તફા
 યહી અજહય તુમસેહબીબેખુદા એકનજર હો ઇધરશાહેહરદુસરા
 અપને દરપર યેહ કમરતકોલીજેખુલા યાતબી મુસ્તફા યા નબી મુસ્તફા

કંવાલી હયરાન.

હપટેસે છુપા લેતે હો કયું તુમ રાહે રોશનકો,
 નજર કબ હય ખુરી મેરી જો લગ જાએગી જોખનકો,
 ન જાના સાથ ગયરોંકે કબી સએરે શુલશનકો,
 ખચાએ ખારસે રહેના મેરી જાન અપને દામનકો.
 જહાં દેખે નજર આતા હય મીસ્ત્ર સાયા સાથઉનકે
 ઇલાહી મોતબી આતી નહી હય મેરે દુશ્મનકો.

તમન્ના હય ચહી યા રખ કે ખાદ મુરદન.
દરે દીલદાર પર થોડી જમા મીલ જાએ મદદનકો.

કંવાલી અશરફી.

હુએ પુર નુરસે જખ કાકુલે મંશકી ઉઠાએંગે,
ખરાઉમન તોડકર જુનાર કો ઇમાન લાએંગે.
તમાશા હોગા વેહ જીસદીન નીકાએ રખ ઉઠાએંગે,
નમુદે હશર હોગી એક આલમકો જીલાએંગે.
લખે જાં અખશ કો ગર બુલકર લી વેહ હીલાએંગે,
મસીહાઈ કરેંગે સેંકડાં મુરદે જીલાએંગે.
ખમે અખરૂકો મેહરાએ હમ સમજે હય મુદતસે,
જીયારત કરને હમ કે બેકી જીતખાનેમેં જાએંગે
શહીદે કરખલા એ નાજશે હોગી હમે ખીજલત
કભી તોરે નીગાહસે હમ પહેલુંકો ખચાએંગે.
કરે કયા જામ મએકી ઇલિતેજા ખાદા ફરોશીસેં.
મુરાદે અપને દીલકી સાકિએ કોસરસે પાએંગે.
રહિ ગર જીનદગી અય અશરફી થોડી જમાનેમે,
દરે અશરફ પે જાકર અપના મસકન હમ ખનાએંગે

કંવાલી રમજાન.

હુસ્ન તેરા અય સનમ આખીર ફના હો જાએંગા,
છોડ દે અપના વતન આપહી અકેલા જાએંગા.
ખાર ખાર મત જાંચના તુમ માન હો મેરા કહા,
ચાંદની છુપ જાએંગી મેલા ખદન હો જાએંગા.
કુલકે ઢેલે કપ્ર પર મેરી ન મારો અય સનમ,
ખાક છન છનકે ગીરે મેલા ફકન હો જાએંગા.
ખાદ મરનેકે મેરાં ચેહ લાશ મીલનેકી નહી,
હડડીઆં મેરી ચખાનેકો હમા લે જાએંગા.
દીલમેં આતા હય કે દમમે પુંકુ કોહિતુરકો,
ચેહ ખ્યાલ આતા હય સુસા બે વતન હો જાએંગા.
ઇશક તો જાહીર ક્રિયા તુને અય રમજાન શોકશે,

ઈન ખુતોંમેં હુંડનેસે કયા ખુદા મીલ જાએગા.

કન્વાલી ગજલે અકબર.

અમ દીલમેં સમાઈ હય કે દીવાના બનેંગે,
મજનુંકી તરેહ અપનેલી અફસાના બનેંગે.

ઝાહીદસે કહો .ખુદામેં હુરોંસે કરે અયન
મસતોકોહલીએ અરશપે કાશાના બનેંગે
હમ ઇસ્કકે કાશીર હયે જો પુજેંગે ખુતોંકો
કાએકે મકાંનોમેલી મયખાના બનેંગે

મસતોકો કહો આકે પીએ ખુબ શરાબેં
જન્નતકે મકાંનોમેં લી મયખાના બનેંગે

અય શમઆ રૂપે યાર ન ઝુલકેકો ધુવાં દે
જલનેકે લીયે આયા હું પરવાના બનેંગે

અકબર હય અદબવાલે ઉન્હે મહરીલમેં ન લે જાવ
જા દેખેંગે ઉનકો વહીં દીવાના બનેંગે

કસીદા દર શાને હજરત પીર ઇબ્રાહીમ અફઝલી
આદશાહે હરદો આલમ પીર ઇબ્રાહીમ હેં

જા નશીને ગૌસે આજમ પીર ઇબ્રાહીમ હેં

કુતબુલ અકતાબે જહાં માહબુબે રખમુલ આલેમી

રાજ સુખાહાનીકે મહરમ પીર ઇબ્રાહીમ હેં

માદને બુદો સખા હેં મમ્મયે ફેઝો અદા

નુર ઝાતે રખે અકરમ પીર ઇબ્રાહીમ હેં

નુરચસ્મે સેયદે કૌનેન શાહે અવલીયા

મમ્મયે ફયઝો મોકરરય પાર ઇબ્રાહીમ હેં

હેં અલી દાદા મે દાદી કાતેમાં બીન્તે નખી

સઈયદો સરદારે આલમ પીર ઇબ્રાહીમ હેં

રાતહે જાનો જીગર હેં હજરતે હસનેનકે

રૂહે પાકે ગૌસે આજમ પીર ઇબ્રાહીમ હેં

હોગઈ કાપુર ઝુલમત બમ્બઈસે સર બસર

ગચેરતે માહે તોકરરમ પીર ઇબ્રાહીમ હેં

હજરતે અલી નસબ વાલા હસબ બરતર મકામ

સૈયદે સુલતાને આલમ પીર ઇબ્રાહીમ હે
 હે લકળ વાલા અફન્દી ખાનદાને કાદેરી
 હામીએ દીને મોકરરમ પીર ઇબ્રાહીમ હે
 બુલબુલે શુલખરે વહદત દુરરે દુરને કામેલી
 શમઅ બજમે દુરદો આલમ પીર ઇબ્રાહીમ હે
 આપકી ઝાતે મુકદદસ ચસ્મએ અલતાફ હે
 એ દીની ફખરે આલમ પીર ઇબ્રાહીમ હે

મઝલ.

એ પરી યાદ હએ વો નાજસે આના તેરા
 મુંહકો શરમાકે દુશાએ મે છુપાના તેરા
 આંખ નીચી કિએ શરમા એ મુંહ ફેરલીયા
 મુસ કુરાકર વો ગીલોરીકા ચમાના તેરા
 સાંપસા લોટતા હએ છાતીપે જખઆતી હએ યાદ.
 બિગડી બુલ્લેંકા હારઆર બનાના તેરા
 ચયે દીલે ખેતાપ ઘડીભર તો મુઝે સોનેદે
 કહેર હય રોજ ચે રાતોકા જગાના તેરા
 મન્નતેં માની હએ દરગાહમેં છિલે બાંધે
 પર મયસ્સર ન હુવા સાથ સુલાના તેરા

મઝલ.

એ વફાઓકે ખુદા પાલે ન ડાલે દીલકો
 મોત આઇ જો કીયા ઉનકે હુવાલે દીલકો
 તુમ નહીં કદ્ર સમજતે તો ન સમજે સાહબ
 હમબી ફરદેગે કીસી ખુતકે હુવાલે દીલકો
 તુમ નહીં ઓર સહી ઓર નહીં ઓર સહી
 સેંકડાં હએ મેરી જાં આહુનેવાલે દીલકો
 બીજલીયાં જલબએ રૂખસાર ગીરાનેકો હએ
 યા ઇલાહી તુંહી ઇસિવકત બચાલે દીલકો
 આજ ઉસ શોખકે તેવર નજર આતે હએ ખુરે
 અબ ખુાહી હએજો ઇસિવકત સંભાલે દીલકો

ગઝલ.

દીલ લે ગયા હમારા દીદાર હંસતે હંસતે
 કયા કામ કરગયા હયે વો યાર હંસતે હંસતે
 યારો જરા ચલો તુમ લાવેં ઉસે મનાકર
 વો હોગયા હયે હમસે બેબાર-હંસતે હંસતે
 મજલીસમેં મે આશીકોકે અખરૂં તેરીકો દેખું
 આપસમે ચલ રહી હયે તલવાર-હંસતે હંસતે
 યારોં ન સહલ સમજો તુમ હાલ નાતવાંકા
 અએશા ન હો મરે ચેહ બીમાર-હંસતે હંસતે
 ગર શોક દીદયે હયે પહોચીગે ઇસકો ઘર તક
 દેખેગે હમ મુસાફીર દીદાર—હંસતે હંસતે

કંવાલી આગાજ.

અઝલસે હય સરે કુરઆન બિસમીલ્લાહકા સેહરા,
 કલામુલ્લાહ પર હય ચહ કલામુલ્લાહા સેહરા.
 દરખતે ફુલહોવદ્વાહો અહદકે ફુલ ચુન ચુન કર,
 બનાયા એક લા ઇલાહા ઇલિલ્લાહકા સેહરા.
 કીઆ નામે ખુદા મુરદોંકો જીન્દા ઇંબને મરિયમને,
 સળયા સરપે જીસદમ કુમ્બેઈઝનિદ્વાહકા સેહરા.
 ખુદાઈ કર દિખાતે હંચ જહાંસે તેરે મતવાલે,
 હે હય એબાઝે હક ઇશકે રસુલુલ્લાહકા સેહરા.
 ચઢા મનસુરકે સર જીસ ઘડી સેહરા અનલહકકા
 ગલેકા હાર ફિર ઠહેરા ફાનાફિલ્લાહકા સેહરા
 પતા મિલતા હય દેખા આપકો ચસ્મે હકીકત સે,
 સરાપા અપનો હરતી હય કલામુલ્લાહકા સેહરા.
 મીટા કર બંદગીસે આપકો અલ્લાહ તક પહોંચા,
 શુલે વહદતસે શુંધા જીસ્ને ઇલિલ્લાહકા સેહરા.
 હુઇ હય ચીજલી માશુકી માશુક આશીકકો,
 કે રખા સરપે ઉમ્મતકે રસુલુલ્લાહકા સેહરા.
 કઈ નશવો મુમા આગાજ ગર મંચ રાહે ઉલફતમેં

પસે મુરદન સરે મરકદહો બયતુલ્લાહકા સેહરા.

કંવાલી જાહીલ.

પીલાદા અબ ગએ વહેદત મેરે સાકી રસુલલ્લાહ,
 નહીં હય સખકી તાકત મેરે સાકી રસુલલ્લાહ,
 મુઝે તલછટહી કાફી હય મેરે સાકી રસુલલ્લાહ
 રહે શીશેમેં ન કુછ બાકી મેરે સાકી રસુલલ્લાહ.
 પીલા કર સાગરે ઉલકત બનાદો અપના મતવાલા.
 મેરે હાદી મેરે રહબર મેરે સાકી રસુલલ્લાહ
 શકાઅત હકકે મહેશરમેં ખુદાસે બખશવા લેના,
 હય આસી આપકી ઉમમત મેરે સાકી રસુલલ્લાહ.
 તમન્ના યહ યે જાહીલકી ખુલાલો અબને તયબામેં,
 કે તા દો અવઝસે હો રાહત મેરે સાકી રસુલલ્લાહ

કંવાલી હાફીઝ.

યેહુ પુમારે નીંદ કયા હય શબે વસ્તે ચાર જાગો,
 મેરી જાન હય તુમપે સદકે મેરે જાં નીસીર જાગો.
 જો મજા હય જાગનેમે ન વોહ લુતફ હય કીસીમેં.
 શબે વસલ ટેહ રહા હું કે વહે બાર બાર જાગો.
 દીલ દાગદાર મેરા હય અજબ બહાર જાગો.
 કરો સયર ઇસ્કી દેખો હય અજબ બહાર જાગો.
 યેહુ કયસા નીશઅએ મુલ નહી હવરો જેરે ગુલ,
 મય તુમહે ગલે લગાલું તુમહે કરલું પ્યાર જાગો.
 હય ઉધર ખવાબે ગલકત ઇધર ઇઝતરાબે હસરત,
 નહીં ચેન લેને દેતા દીલબેકરાર જાગો.
 હુઈ બહોત ઇન્તેબારી કે હય દીલકો બેકરારી
 દીલે હાફીજે હુઈ દો નહી અબ કરાર જાગો.

કંવાલી રાયદા.

દીલહી ન હો કાબુમેં તો કયા મેરી ખતાહય-યેહુ શાને ખુદા હય
 સચહય જો મોહબ્તમેં કીસીનેયે કહા હય-આફત હય બલાહય
 વાફીફ હય ખુતોસે હમે રખહાલ હય માલુમ-કેશતનેહંય માશુક,

ઇનકે વો કરીદામે હય કે રગરગમેં દાગ હય—કમ ઇનસેવકાહય
 રૂઠેગે અગર તુમતો મનાયેંગે તુંમહે હમ—કસ્કા તો નહી ગમ
 પર છેડના માશુકકા આશકકો રવા હય—ઇસ્સેહી મઝા હય
 આબરે મોહુખતસે વો અદલાહી ખયાએ—યેહુ ગમ શદિખાયે,
 યેહુ દરદ વોહુ હય જીસ્કી નહી કોઇ દવા હય—ખેકરારદોઆ હય
 શયદાકો લગે કોશને અંદાજ તો દેખો કુછ ગૌર તો કરો,
 મરના હય તો મરનેકે સીવા કોન જીયા હય આખીરકો ફનાહે

કંવાલી આસીફ.

સતાવો હમકો ન તુમ પર નિસાર હમબી હય,
 નીગાહે લુત્ફકે ઉમીદવાર હમબી હંય.
 જો દિલકે જખમકો દિખલાયા ખુલખુલે નાશાદ.
 તો ખુલ યે કહેતે હંય સીના શીગાર હમમો હંય.
 ખગયર ખેસા લિયે દિલ ન દેગે યાદ રહે,
 તુમ ચાલખાઝ સહી હોશિયાર હમબી હંય.
 હમ ઉનસે દખકે મિલેંગે ન કબી અય આસીફ,
 વોહુ શાહે હુસ્ન સહી થહેરયાર હમબી હંય.

કંવાલી.

સાકી તુ દીયે જા મય જીસ્કો તુ દીઆ ચાહે
 વોહુ સખમેં સોહાગન હય જીસ્કો કે પીઆ ચાહે.
 સાકી મુઝે દૌરેમે અપને જો લિયા ચાહે,
 ઈસ દખકી પીલાદુ મય પીતેહી પીઆ ચાહે.
 અસ જાન લિયા તુમકો પહેચાન લિયા તુમકો,
 અખ કિસપે યેહુ મન રીઝે અખ કીસ્કો જીયા ચાહે.
 સદમા તો નહી મુઝકો સર મુંઝ ચલા જાઉં
 મંય દિલતો ઉસે દેહુ વોહુબી તો લીઆ ચાહે.

કંવાલી..

ઉસીકો મીલા હય ખુદા ચુપકે ચુપકે.
 જો કરતા હય આહો ખુદા ચુપકે ચુપકે

ને કરદે ફના ઇસ બકા બહીરીમેં;
 તો હોબય વસ્તે ખુદા ચુપકે ચુપકે.
 ને હય મેરી હાજત દિલી જલ્લ ઉસ્કો
 ઇલાહી તુ કરદે રવા ચુપકે ચુપકે.
 ચુનાહ ને કે કરતે હંચ પોશીદા સખસે,
 સબ ઉન્કો દેગા ખુદા ચુપકે ચુપકે
 બડા મરતબા ઉસ્કા મહેશરમેં હોગા,
 ને દેતે હંચ રાહે ખુદા ચુપકે ચુપકે.
 ફુલ ઉમ્મતકે ખાતિર નિમાઓમેં હકસે,
 દોઆ કરતેથે મસ્તુફા ચુપકે ચુપકે,

કંવાલી અખતર.

સાગીરકી હવસ મુરશદે મયખાના નહી હય,
 ચુલ્હાંહીસે પીલેગે ને પયમાના નહી હય.
 અચ્છા ન સહી ગર મચ્છે મયખાના નહી હય.
 સાકી ચેહુ તેરી નગગીસે મસતાની નહી હય,
 આશકકો જબ લોટતેહી દેખા વોહ બોલે,
 ચેહુ જલ્વગાહે નાજ હય મયખાના નહી હય.
 ઇસ સોખતા કીસમતકો લગે આગ ઇલાહી,
 ને શમચ્છે રૂખે ચારકા પરવાના નહી હય.
 સર હકને દીઆ હચે કે રહે ઇસ્કકા સવદા
 દીવાના ઇસે કહીચ્છે ને દીવાના નહી હય
 મુમકીન નહી ગાપ્રીલ હો તેરી યાદસે લયલા
 મજનુ તેરા હુશીયાર હય દીવાના નહી હય
 સુનતે હો અગર તુમ તો જીગર થામકે બેઠો
 દરદે દીલે અખતર હય ચેહુ અફસાના નહી હય

કંવાલી નાદર.

ગર ખોફ હશરકા હય અદ્વાહસે લો લગાલે
 દુન્યામે ક્યા મળ હય અદ્વાહસે લો લગાલે
 પીલે મયે મોહબત કર યાદ અપને રખકો

કયા ખુબ ચેહ નશા હય અદ્વાહસે લો લગાવે
 મત જ કીસીસે દર પર મત માંગ તુ કીસીસે
 બેકાર ફિર રહા હય અદ્વાહસે લો લગાવે
 તુ ચાલમે ન આના ઈસ બેસવાકે હરગીઝ
 દુન્યા ખુરી બલા હય અદ્વાહસે લો લગાવે
 જો માંગના હય તુઝકો સોઢ માંગ અપને રખસે
 દરબાર વોહ ખુલા હય અદ્વાહસે લો લગાવે
 સખ યાદમે ઉસીકો સરકો ઝુકા રહે હંય
 કયા શાહ કયા ગદા હય અદ્વાહસે લો લગાવે
 નાદરકી ચેહ નસીદત અખ ગૌરસે તુ સુનલે
 ચેહ કબસે કહે રહા હય અદ્વાહસે લો લગાવે

કંવાલી દર નાઅત.

તેરી સુરતપે હું કુરબાન રસુલે અરબી
 હો પ્રીદા તુજપે મેરી જાન રસુલે અરબી
 કયાહી ખ્યારે તેરે અલકામ હય અથ ખતમે રસુલ
 શાહેલી સૈયદે જુશાન રસુલે અરબી
 અમબીયા તક તુઝે મેહિબુમે ખુદા કેદ કેદ કર
 નાઝ કરતે હેં સુલેમાન રસુલે અરબી
 જાએંગે સખ ચમને ખુલ્લમેં હય હૂકમે ખુદા
 લાએંગે તુજપે જો ઇમાન રસુલે અરબી

કંવાલી લેયલા.

અજબ ઈશ્કકા દોનો તરફ અસર ફયલા
 ઇધર ખયાલ ચલા ઐર ઉધર ચલી લયલા
 સાંયાહ પોશ જો કાબેકુ કૈસને દેખા
 હુવા ન જાત તો ચીલલા ઉઠા દે યા લયલા
 જમીન તુજમે શહીદાને નાઝ દફન તો હેં
 રહે ખયાલ કે ઉનકા કફન ન હો મયલા
 ગયા જો કાબેકો મજનુ તો ચેહ હુવા માંગી
 ઇલાહી મુજસે બુદા હો ન ઉલફતે લયલા
 લગી જો હશમે રીન્દોકોં પીઆસ ચીખ ઉઠે

ખુદાકે વાસ્તે સાક્ષી સુરાહી વ મયલા
 સુનાકે અકબરે મયકશને આજ તોખાકી
 બપા હે હલકય રીન્દામે શોર વા વયલા
 હુદી ન હો કીસી દીલકી બસી હુદી અસ્તી
 બહોત ખુલાંદ હેય અકબર સદાએ વા વએલા

કલામે અકબર.

અર્શપે તુમ હો ફર્શપે તુમ હર શયમેં બસૈયા તુમહી તો હો
 લા વારિસકે વારિસ તુમ દુખ દદેં સુનૈયા તુમહી તો હો
 ખુલખુલમેં તુમ જાકર ચહેકે ફુલખં તુમ બનકર મહેકે
 હર હરદેકી સદામેં શામ પપૈયા તુમહી તો હો
 સુલી દી મનસુરકો તુમને સરમદકા સર ઉડવાયા
 ફરખુદની ખુસ્તામેં બોલે રગ રંગૈયા તુમહી તો હો
 યુનુસકો માલીસે નિકાલા આતિશકો ગુલઝાર કીઆ
 યુસુફકો ચાહે કિનઆમેં ધીર બઘૈયા તુમહી તો હો
 તુમહીને અજગરકો મારા હય તુમહીને ખૈયરકો લુટા
 શેરેસે સલમાકો બચાયા અયસે સિપૈયા તુમહી તો હો
 ચાંદકે દો દુકડે કર ડાલે સુરજકો ઉલટા ફેરા
 બીછડેથે આદમ હુવાસે ઉનકે મિલૈયા તુમહી તો હો
 જલદી આવો મદદકો વારીસ નૈયા દુબી જાતી હય
 તુમ બીન કીસસે કહે યેહ અકબર ઇસ્કે ખેવૈયા તુમહી તો હો

ગજલે શહીદી

ગજલ હય ઉસ ખુતે કાફિર પે અપના દમ નિકલતા કય
 નયા તાજુત જીસ્કે કુચેસે હરમદ નિકલતા હય
 વોહ કબ ખાતિરમેં લાતા હય મેરે આબુદા હોનેકો
 યેહ સુન રખા હય જાલિમને ફંસા દિલ કમ નિકલતા હય
 દીખા કર અપની આરાએશ ન ધોકા દે પરી મુજકો
 કે તેરે સાદા પનમેં એક અજબ આલમ નિકલતા હય
 નહીં મઅલુમ દા કીસને ખામર લવલાકે મરે કી
 કફનસે હાથ મજનુકા પએ માતમ નીકલતા હય

શહીદીસે નહી વાકિફ મગર ઇતના તો વાકિફ હય
કોઈ રાતોકો યાં કરતા હુવા માતમ નીકલતા હય

ગજલે મેહમુદ.

ઈમરોજ દીગરમ બપોરાકે તોં શામ શુઃ
દર આરબુએ વસ્લતો ઉઝમ તમામ શુદ
આમદ નમાઝે શામ વ નયામદ નીગારે મન્દ
કયદીલ પાસદાર કે ખવાયમ હરામ શુદ
બસતમ બસે ખ્યાલ કે બીનમ જમાલે દોસ્ત
આં હમ ન શુદ મયસ્સરો સોદાએ ખામ શુદ
બાલે તો દાના દાના વ બુલ્દે તો દામ દામ
મુરગે કે દાના દીદ ગીરફતારે દામ શુદ
મેહમુદે ગઝનવી કે હજારાં ગુલામ દાસ્ત
ઉસ કશ ચુના ગીરફત ગુલામે ગુલામ શુઃ

ગજલે દામ.

અનોખી આન પેદા કર નીરાલી શાન પેદા કર
દીલે પુર આરબુમે આરબી અરમાન પેદા કર
પરેશાનીકો ખોકે દીલસે ઇતમીનાન પેદા કર
અગર કુછ કામ કરના હે મુઝે અવસાન પેદા કર
અદુ ચાહતા હે તો યેહ મેરે દીલસે નીકલેગા
કોઈ બહોતાન ગઢ મુજપર કોઈ તુફાન પેદાકર
પઢાતાહુ સબક દીલકો નહો બદખવાહ દુસ્મન તું
મજેહકી કોઈ હસરત છુટકા અરમાન પેદા કર
મજેહકી શોખીયાં દરકાર હે અશસારમેં સાયલ
સુખનમેં તજે રંગે દાગ તા ઈમકાન પેદા કર

ગજલ અકબર.

કલમેં દર હય કથું મ્યાનસે તેગા નીકલે
આજતો ઈદ હય આશકકી તમન્ના નીકલે
દિલતો લેતે હો સનમ દેખલો ટુટા કુટા
ફીર ન ફીરેંગે જો પીછેકો બખેડા નીકલે

આદમી પહેલે મોહબતમેં બીગડલે તો બને
જખ મીલે ખાકમેં દાના તો શગુફા નીકલે
આતીશે હીજરમેં જલતે હુવે એક ઉમ્મ હુઈ
દેખેં કમ વાલ હો અરમાં મેરે દીલકા નીકલે
આજ હે ગર્મ પુગાં હમબી ચમનમેં અકબર
આશીયાને મેં હે કયું બુલબુલે શેઠા નીકલે

ગજલ અમીર.

તીર ખાનેકી હવસ હૈ તો જીગર પેદા કર,
સર ફરોશીકી તમનના હૈ તો સર પેદા કર.
કોહકન કોહકા હૈ તેશએ ઉશાક નહી
હય જો આશીક દીલે માશુકમેં ઘર પેદા કર.
રંગ ચાહે અગર ઈસ ખાગમેં આબદીકા.
નગલતે ગુલકી તરફ શોક સફર પેદા કર.
કત્રએ અશક બને ગૌદરે ગોસે જાના,
આગર ઇતની તો અય દીલએતર પેદા કર.
ઉડ ચલેગા અબી અય ચાર જરા ખાલતો ખાલ,
તુજકુ બન્નાં હૈ પરીખલતો પર પેદા કર.
કોનસી જા હૈ જહાં જલવૈ માશુક નહી,
શોક દીદાર અગર હૈ તો નઝર પેદા કર
મેરેહી દીલપે ગીરે કાશ રેહ બીજલી બનકર.
અય ફલક આહમેં ઇતનીહી અસર પેદા કર.
અ.ખીર,મેં અમલે નેકલી કામ આંચેગ.
પેશ હૈ તુજકો સદર જાહે સફર પેદા કર
ઈફકે હુસને નમકીકા જો ઉઠાના હૈ મળ,
પહેલે કુછ ઝાએકએ જખમે જીગર પેદા કર.
અપની ગરદીશ પે બહોત નાઝ હૈ તુજકો એ ચરખ,
જખમે જીનું કે શબે ગમકી સદર પેદા કર
સદમે ઉલ્કતકે ઉઠાતે હૈ ઇલાહી મુશકીલ,

દીલ અગર એક દીયા લાખ જીગર પૈદા કર.

ઈશખાજી અગર હોસલા રખતા હૈ અમીર,

દીલને લોહિકા તો પથ્થરકા જીગર પયદાકર.

(કસીદાએ નદિમી દર શાને ગોસપાક)

ઇલાહી મુજકો દીખલાદે તુ જલવા ગઉસુલ આજમકા

સમાજએ મેરી આંખોમેં નકશા ગઉસુલ આજમકા

યેહી હસરત યેહી અરમાં યેહી મેરી તમન્ના હે

ખુદા યા દેખુંમે આંખોસે રોંઝા ગઉસુલ આજમકા

ફરીસ્તે કબ્રમેં પુછેગે તો યું ઉનસેઃ કેહુ દુગા

મેંહું બંદા ખુદાકા આર શયદા ગઉસુલ આજમકા

કીએહેં બીસ લડકીકે જો લડકે આપને યારો

હુવાહે દોજહાંમે ખોલ ખાલા ગઉસુલ આજમકા

નીકાલીહે જોખારા સાલકી દુખી હુમ્મ કીશતી

હુવાએ ખલકમેં નરજા યેહુ શોહરા ગવમુલ આજમકા

નહીં ભાતીહેં કુરકત મુજકો એક પલ યા ઇલાહી અખ

કરમકર ખવાળમેં દીખલાદે યેહુરા ગઉસુલ આજમકા

ખુદાને કરદીઆ માલીક ધને અપની ખુદાઈકા

અઝીઝા બાદ સબકે થા યેહુ હીસ્સા ગઉસુલ આજમકા

ક્યામતમેં ઉઠુંગા તો યેહી કેહતા ઉઠુંગા મેં

કહાંહે દોસ્તો દીખલાદો ઝડ ગોસુલ આજમકા

તમન્નાહે નદીમીકીકે દેખું અપની આંખોસે

કહી બગદાદમેં જાકર કે રોઝાં ગઉસુલ આજમકા.

ગઝલ.

નહીં દરદ દીલ હુએ છુપાને કે કાબીલ

યે કીસ્સા હુએ ઉનકે સુનાને કે કાબીલ

લગાવેં તો કયા દીલ લગાવેં કીસીસેં

રહા યે નહીં દીલ લગાનેકે કાબીલ

મેરે દરદ દોલકો ખુદા જાનતા હુએ

નહીં હયે જખાં પર વો લાનેકે કાખીલ
 મસીહા ભી દેખ ઉસકી લાશેકો ખોલા
 ચે સુરદા નહીં હયે જીલાને કે કાખીલ
 ન લાયે હમારે સીવા કોઈ તુમકો
 ફલક કયા હમી ચે સતાને કે કાખીલ
 ડરો તુમ ખુદાસે સતાઓ ન ઇતના
 ફકીર અમ વહી અમ ઉઠાને કે કાખીલ

ગજલ ખીસમીલ.

હય જોફ કુએ ચારમેં જયા ન જાયગા
 લેકીન જો જામી પહુચે તો આયા ન જાયગા
 ખસ દેગે પુંક આહસે દોનો દીલો જીગર
 આંખોસે ખુન હમસે ફલાયા ન જાયગા
 હય તેરે અખત્યારમેં લે લે જો ચાહે જાન
 પર ઉસ સનમકા ધ્યાન ખુદાયા ન જાયગા
 કયા દીલ ટોલતે હો તુમ હમસે રૂઠ ગયે
 પહેલુમેં દીલ ટોલોસે પાયા ન જાયગા
 કયા જાને કયસી જાપે ખનેગી તેરે ખગયર
 જાસે અજીઝ ઝહેન્જી ખાયા ન જાયગા
 ગર હોગા ખુનસે દામને જહાદ ખે વફા
 ખીસમીલસે ચું ગલા તો ફટાયા ન જાયગા

ગજલ.

શર્મ હય આંખમેં પરદેસે નીલતે કયું કર
 ન સહી શર્મ નજાકતસે વોહ ચલતે કયું કર
 નજાકત સહી ચહી વોહ લગાએ હોગે
 આતશી પાસે દીલેજારકુ મલતે કયું કર
 ન સહી મેહલી કીસી ગયરસે વાયદા હોગા
 સાદેકુલ કોલ હય વાઅદેકો કુબુલતે કયું કર
 ન સહી વાઅદા લટે શાનોપે છુટી હોંગી

બોજ લેકર જો વોહ ચલતે તો સંભલતે કયું કર
 નસહી બેજ વોહ બુદ્ધેકો બનાતે હોગે
 કંગી ચોટીકે વોહ પેચોસે નીકલતે કયું કર
 ગો ફરજંદ જો નીકલતેલી વોહ દાનાઈશે
 મુંગ છાતીપે રકીબોંકી વોહ ફલતે હોંગે

તમામ શુદ્ધ

તારીખ.

મક્કા મોઅઝઝમાલ

યેહ વો આલી મક્કામકી તવારીખ હય, કે છસકે
 નામ ચોર બુઝુર્ગીસે તમામ ઈસ્લામીભાઈ વાકેફ હોંગે.
 ઇસ કીતાબમેં કયબેશરીફ ચોર હરમ મોહતરમકી ઇમા-
 રતકા ઝીકર હય ચોર મસ્જેદુલ હરાંમકે શરાઈફ ચોર
 કરામાત ચોર અબાયબ હાલાતજો પેસ્તરકે ઝમાનેમે વાકેઅ
 હુવે હંચ દરજ હંચ. યેહ કીતાબમેં ચાર બાબ હંચ.

બાબ પહેલા

ફસલ પહેલી—અસ્માકે (નામુંકે) બયાનમેં ફસલ
 દુસરી—મક્કા મોઅઝઝમાકી આબાદીકે બયાનમેં ફસલ
 તીસરી—મક્કા મોઅઝઝમા ચોર મદીના મુનવ્વરાકી ફઝી-
 લત ફસલ ચોથી—મક્કા મોઅઝઝમાકા વતન બનાનેમેંલી
 અકવાલ તુખતલીફ હંચ. ફસલ પાંચમી—ઉન મુતબર—રીફ
 જશુકે બયાનમેં જહાં દોઆ મકબુલ હોતી હય. ફસલ છઠી
 —મકકે કે મકાનાત ચોર ઝમીનકે બેચને ચોર કીરાયા
 લેનેકે હુકુમકે બયાનમેં.

બાબ દુસરા

બાનએકા બાકી તામીરકે બયાનમેં, ચોર ચાહે

અમલોમ ઓર ઉસ્કે શરફકે ઝીકરમેં, ઓર કચ્છેકે જવા-
હીર ઓર ગીલાફુ ઓર નઝરૂંકી કેશીયતમેં.

બાળ તીસરા

ઉસ બયાનમેં કે મસ્જીદ હરામશી વઝે પેહલે કયાથી
ઓર ઉસ્કે બાદ કીસકદર બઢાઈ ગઈ ઓર જો મઝમુન
ઉસ્કે મોતઅલ્લીક હય.

બાળ ચોથા

આલે ઉસમાનકે કાયમ હોનેકા બ્યાન વગયરા વગયરા,
ઓર બહોતસે હાલાત દરજ હંય. યે કીતાબ ગોયા મક્કા
મોઅઝ ઝમાકી ગાઈડ હય જો સાહજ હજ પઢ આય હંય
ઓર જો જાનેકા ઇરાદા રખતે હંય. ઉન્કે લીએ તો યે
કીતાબ બે ઇન્તીહા મુશીદ હય, મક્કા મોઅઝ ઝમાકે હાલા-
તસે વાકેફ હોનેકે લી ૧ ઇસ્સે બઢકર ઓર કોઈ કીતાબ
નહી, યેહ કીતાબ પેહલે અરબીમેંથી બાદ ઉર્દુ હુઈ મગર
ચુકે ઉર્દુ નહી જાનનેવાલે મુસલમાનબાઈ ઇસકા બાતીની
ફેઝ નહી ઉઠા સકતેયે ઇસ લીએ હમને ઇસકો ઉર્દુ
જબાન ઓર ગુજરાતી હરફેમેં ઉમદા ગ્લેજ કાગજપર
છપવાઈ હય ઓર રંગીન પુર નકશો નીગારવાલે ટાઈ-
ટલકી ઉમદા પક્કી જીલ્લ બંધાઈ હય. ઇતની તમામ
ખુબીયુપર કીમત સીફ રૂ. ૦-૧૨-૦

મીલનેકા પતા-

મીઆં બહરુદીન હુસેનુદીન નીઝામી

ખુસેલર એન્ડ પબ્લીશર,

કે. ત્રિલોકરવાળ-અમદાવાદ

